

Sygn. akt VI RCa 255/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Niewiadomska

Sędziowie: SO Elżbieta Schubert

SR del do SO Agnieszka Rogowska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kulesza

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2017 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. N. (1)**

przeciwko małoletniej **Z. N.** reprezentowanej przez matkę S. K.

o obniżenie alimentów

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Giżycku

z dnia 29 czerwca 2017 roku

sygn. akt III RC 100/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że obniża alimenty zasądzone od K. N. (1) na rzecz małoletniej Z. N. wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09 lutego 2013 r., w sprawie VI RC 2010/12 z kwoty 800 złotych miesięcznie do kwoty po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatne z zachowaniem dotychczasowych warunków i terminów płatności;
2. oddala apelację w pozostałej części;
3. koszty za instancję odwoławczą między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 255/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21.04.2017r. powód K. N. (2) domagał się obniżenia alimentów zasądzonych na rzecz małoletniej pozwanej Z. N. z kwoty 800 zł miesięcznie do kwoty 400 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu wskazał, że przez okres czterech lat, jaki upłynął od orzeczenia rozwodu między nim i matką małoletniej zmieniły się okoliczności istotne dla zakresu obowiązku alimentacyjnego, w szczególności zwiększyły się możliwości zarobkowe matki małoletniej. Obecnie prowadzi ona działalność gospodarczą i osiąga znaczne dochody. Dodatkowo powód podniósł, że poświęca małoletniej bardzo dużo czasu, realizuje kontakty z córką i angażuje się w jej proces wychowawczy. W związku z wizytami u córki powód ponosi znaczne wydatki, bowiem nie tylko pokrywa koszty

dojazdów do jej miejsca zamieszkania, ale również finansuje atrakcje, jakie zapewnia dziecku w czasie kontaktów. Ostatecznie powód wskazał, że z uwagi na wskazane wyżej okoliczności nie jest w stanie łożyć na rzecz córki alimentów w dotychczasowej wysokości.

K. N. (2) podtrzymał swoje żądanie na rozprawie przed Sądem pierwszej instancji.

Matka małoletniej- S. K. na rozprawie domagała się oddalenia powództwa podnosząc, że powód niesystematycznie realizuje kontakty z córką, a wskazane przez niego koszty związane z dojazdami do dziecka są zawyżone.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy w Giżycku oddalił powództwo.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że wyrokiem z dnia 19 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Olsztynie orzekając rozwód między rodzicami małoletniej zobowiązał ich oboje do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletniej Z. N. i z tego tytułu zasądził od powoda na rzecz dziecka kwotę 800 zł miesięcznie tytułem alimentów. K. N. (2) zatrudniony był wówczas w jednostce wojskowej w W. i otrzymywał uposażenie w wysokości 2900 zł miesięcznie. Matka dziecka wówczas nie pracowała. Studiowała zaocznie i otrzymywała rentę rodzinną w wysokości 691 zł miesięcznie. Mieszkała razem z córką u swojej matki.

Sąd Rejonowy w Giżycku uznał, że od chwili orzeczenia rozwodu po stronie powoda nie doszło do istotnych zmian w zakresie jego możliwości zarobkowych. Wymieniony nadal zatrudniony jest w jednostce wojskowej. Otrzymuje uposażenie w wysokości 3300 zł miesięcznie, a także raz w roku „mundurówkę” w kwocie 2000 zł, świadczenie urlopowe w kwocie 800 zł i trzynastą pensję. Jest właścicielem mieszkania i samochodu m-ki F. (...) z 2007 roku. Poza kosztami bieżącego utrzymania ponosi koszty związane ze spłatą kredytu hipotecznego w wysokości ok. 502 zł miesięcznie.

Sąd pierwszej instancji ustalił również, że małoletnia mieszka z matką i jej mężem. Obecnie ustawowa przedstawicielka małoletniej pracuje na podstawie umowy zlecenie i uzyskuje dochód w wysokości 1350 zł miesięcznie. Matka małoletniej pozostaje obecnie w związku małżeńskim, z którego ma dziecko w wieku 2,5 roku. Mąż S. K., jak ustalił Sąd, prowadzi działalność gospodarczą.

Odnośnie sytuacji małoletniej pozwanej Sąd uznał, że jej potrzeby zwiększyły się od chwili wydania orzeczenia w sprawie o rozwód, którym ustalono obowiązek alimentacyjny powoda. Obecnie bowiem małoletnia uczęszcza do szkoły. Wymaga leczenia ortodontycznego. Założenie aparatu kosztować będzie 1500 zł za jeden łuk.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd pierwszej instancji uznał, że ze względu na brak istotnych zmian w zakresie możliwości zarobkowych powoda oraz brak podstaw do ustalenia, że zmniejszeniu uległ zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej, roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd przyjął, że choć obowiązek alimentacyjny spoczywa na obojgu rodzicach dziecka, to jednak matka małoletniej opiekuje się córką na co dzień i to na niej w większej mierze spoczywa ciężar wychowania dziecka.

Orzeczenie powyższe zaskarżył powód K. N. (2) domagając się w apelacji zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia roszczenia w całości.

Powód zarzucił Sądowi pierwszej instancji naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy-art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie dowolnej i wybiórczej oceny dowodów co do usprawiedliwionych potrzeb dziecka, a w konsekwencji bezzasadnego przyjęcia wygórowanych kosztów utrzymania dziecka.

W uzasadnieniu podniósł, że koszty związane z utrzymaniem mieszkania, z racji zamieszkiwania w lokalu czterech osób, winny być dzielone na cztery. Wskazał również, że przyjęte przez Sąd koszty związane z zaspokajaniem potrzeb małoletniej pozwanej, w szczególności wysokość miesięcznych wydatków na kosmetyki, odzież czy żywność, pozostają w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego.

Powód zarzucił również zaskarżonemu rozstrzygnięciu naruszenie przepisów prawa materialnego, art. 135 § 2 kro i art. 138 kro.

W zakresie naruszenia przepisu art. 135 § 2 kro powód podniósł, że Sąd wydając zaskarżone orzeczenie nie zastosował wskazanego przepisu w sytuacji, gdy część swojego obowiązku alimentacyjnego ojciec dziecka realizuje poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie córki spotykając się z nią średnio 12 razy w miesiącu.

Uzasadniając zarzut naruszenia art. 138 kro powód wskazał, że Sąd pierwszej instancji dokonał jego błędnej wykładni uznając, że istotne zwiększenie dochodów matki dziecka nie stanowi istotnej zmiany stosunków w rozumieniu powołanego przepisu.

Sąd II instancji zważył co następuje:

Apelacja powoda K. N. (2) częściowo zasługiwała na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu odwoławczego częściowo zasługiwał na uwzględnienie zarzut dotyczący naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego i przytoczona w apelacji na jego uzasadnienie argumentacja. Faktycznie, jak wynika z akt sprawy, ustawowa przedstawicielka małoletniej pozwanej nie wykazała w toku postępowania części kosztów związanych z utrzymaniem dziecka, a w szczególności kosztów związanych z zakupem specjalistycznych kosmetyków. O ile koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją mieszkania, na które wskazywała pozwana podczas informacyjnego wysłuchania, jak również koszty bieżącego utrzymania dziecka nie odbiegają od przeciętnych, o tyle koszty związane z zakupem kosmetyków, które matka dziecka określiła na 300 zł miesięcznie, budzą zdaniem Sądu uzasadnione wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego. W sytuacji, gdy pozwana ich nie udokumentowała, zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 kpc zasługiwał w tym zakresie na uwzględnienie.

W ocenie Sądu na podzielenie zasługiwał również zarzut dotyczący naruszenia art. 138 kro poprzez pominięcie przez Sąd pierwszej instancji okoliczności dotyczącej zwiększenia się możliwości zarobkowych matki małoletniej pozwanej. Trafnie podniósł skarżący, że okoliczność ta winna mieć wpływ na zakres obowiązku alimentacyjnego, który co do zasady obciąża oboje rodziców. Analiza akt sprawy VI RC 2010/12 prowadzi do wniosku, że brak po stronie matki dziecka własnych dochodów i wyuczonego zawodu był jedną z podstaw ustalenia obowiązku alimentacyjnego powoda na poziomie 800 zł miesięcznie. Od chwili orzeczenia rozwodu okoliczność powyższa, co bezsporne, uległa zmianie. Matka dziecka zyskała możliwości zarobkowe- pracuje w wyuczonym zawodzie i ma pozytywne prognozy, jeśli chodzi o zatrudnienie. W tym stanie rzeczy winna czynić na rzecz dziecka także nakłady finansowe, stosowne do jej możliwości zarobkowych i zakresu osobistych starań o wychowanie dziecka. Te, na co wskazują zasady doświadczenia życiowego, z uwagi na wiek dziecka muszą być mniejsze niż w chwili orzekania rozwodu, kiedy to małoletnia miała 5 lat i wymagała opieki matki w zakresie większym niż obecnie, kiedy ma lat 9.

W przekonaniu Sądu nie zasługiwał natomiast na uwzględnienie podniesiony przez powoda zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 135 § 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez nieuwzględnienie osobistych starań o wychowanie małoletniej.

W ocenie Sądu zarzut ten jest chybiony o tyle, że K. N. (2) osobiste starania o wychowanie dziecka zdaje się utożsamiać z realizacją kontaktów z córką, wynikających z orzeczenia wydanego przez Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie VI RC 2010/12. Ze stanowiskiem tym nie sposób się zgodzić, bowiem przez osobiste starania o wychowanie i utrzymanie dziecka rozumieć należy m.in. dbanie o zdrowie i higienę dziecka, pomoc w kształceniu i rozwijaniu zainteresowań, nadzór nad nim, przygotowywanie posiłków, a zatem **bieżącą** pieczę nad dzieckiem, którą w realiach niniejszej sprawy wykonuje matka dziecka.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09.02.2013r. w sprawie VI RC 2101/12 obniżył do kwoty po 700 zł miesięcznie- pkt 1 wyroku.

Kwota ta zdaniem Sądu jawi się jako adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej, które nie odbiegają od przeciętnych potrzeb charakterystycznych dla grupy wiekowej małoletniej. Jednocześnie w powiązaniu z nakładami finansowymi ze strony matki, w wysokości odpowiadającej jej możliwościom zarobkowym, pozwoli na zabezpieczenie środków wystarczających na zaspokojenie wszystkich usprawiedliwionych potrzeb dziecka.

W pozostałym zakresie Sąd apelację powoda oddalił- pkt 2 wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą, ze względu na jedynie częściowe uwzględnienie żądania skarżącego, orzeczono na podstawie art. 100 kpc- pkt 3 wyroku.